

Ilmo Hyypä

6.9.2013

Asfalttinormitoimikunta - kokous 3/2013

Aika	Perjantai 6.9.2013 kello 9:00 - 11:00
Paikka	Liikennevirasto, Pasila Helsinki
Osallistujat	Pirjo Kuula, TTY, puheenjohtaja Vesa Laitinen, Lemminkäinen Infra Oy Katri Eskola, Liikennevirasto Timo Blomberg, Nynas Oy Matti Järvi, Inspecta Sertifiointi Oy Tomi Laine, Helsingin kaupungin rakennusvirasto Reijo Hiukka, Skanska Asfaltti Oy Eija Ehrukainen, Infra ry Sami Petäjä, Liikennevirasto (vierailija) Ilmo Hyypä, NCC Roads Oy, sihteeri
	Poissa:
	Juhani Tirkkonen, Turun kaupunki Jussi Tuominen, NCC Roads Oy Kimmo Tiikkainen, Pohjois-Savon ELY-keskus

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Pirjo Kuula avasi kokouksen 9:05.

Järjestettiin lyhyt esittelykierrös, koska paikalla oli uusi toimikunnan jäsen Eija Ehrukainen Infra ry:stä.

2 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Käytiin läpi edellisen kokouksen pöytäkirja. Korjattiin kokouksen osallistujalistaan Sami Luoma > Sami Petäjä. Muilta osin pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta.

3 Ilmoitusasiat

Pirjo Kuula totesi, että PANK ry:n hallitus on käsitellyt yliopistojen tutkinto-ohjelmia kokouksessaan. Erytishuomiota oli kiinnitetty Aalto Yliopiston ja TTY erilaisiin strategioihin. Karkeasti sanottuna Aalto tähtää huippuyliopistoksi kun taas TTY:n painopiste on enemmän käytännön läheinen ja alan yrityksiä konkreettisemmin palveleva.

Pirjo mainitsi myös Asfalttialan palautepäivistä marraskuussa ja sähköisestä Asfalttilehdestä. Lehti ilmestyy syksyn aikana.

Ilmo Hyypä

6.9.2013

4 EN-standardit

Asfalttimassat:

Kaikki asfaltin tuotestandardit ja kaksi menetelmästandardia on lausuntokierroksella. Lausuntoaika on lokakuun loppuun. Pirjo kehotti huomioimaan Katri Eskolan lähettämän asiaa koskevan sähköpostin toimikunnan jäsenille (sähköposti 4.9.2013 kello 12:41).

Keskusteltiin Suomen kannan muodostamisesta suhteessa Tien materiaalit - seurantaryhmään. Oletus on, että asian käsittely Asfalttinormitoimikunnassa on perusteena Suomen lausunnolle. Tämän korostamiseksi on perusteltua pyytää yrityksiä ja muita sidosryhmiä toimittamaan mahdolliset omat lausuntonsa Asfalttinormitoimikunnalle.

Todettiin, että asia vaatii erillisen Asfalttinormitoimikunnan kokouksen loka-kuun jälkimmäisellä puoliskolla.

Todettiin, että tässä kokouksessa ei ole syytä mennä kovin tarkasti teknisiin yksityiskohtiin.

Pirjo kuitenkin nosti jo nyt esiin esimerkkinä nastarengaskulutuskestävyyden, joka jatkossa on vaatimuksena vain AB- ja SMA-massojen tuotestandardeissa. Katri Eskola totesi, että SRK-laitetta voitaisiin käyttää muiden ja myös modifioituja sideaineita sisältävien massojen tutkimuksiin. Vesa Laitinen totesi, että tältä osin on kyseenalaista Suomessa olevien SRK-laitteiden luotettavuus ja ylipäättään käytössä olevien laitteiden määrä. Jatkossa, mikäli modifioitujen sideaineiden käyttö lisääntyy myös Suomessa, saattaa tilanne muodostua ongelmalliseksi. Toisena vaihtoehtona on tietysti vaatimusten asettaminen kiviainekselle tai toiminnallisille ominaisuuksille. Todettiin, että varsinkin PAB-massojen osalta kiviainesvaatimus on riittävä ja tarkoituksenmukainen.

Keskusteltiin myös matalammissa lämpötiloissa valmistettavista massoista. Tältä osin muutokset eivät kuitenkaan ole merkittäviä.

Keskusteltiin päällysteiden kiillottumisesta, nastarenkaiden käytöstä ja käytöstä luopumisen vaikutuksista alaan. Katri Eskola totesi, että tällä hetkellä kaikki toimintalinjoista ja työmenetelmistä lähtien perustuu nastarenkaiden käyttöön. Mahdolliset muutokset nastarenkaiden käyttöä koskien johtaisivat varsin mittaviin muutoksiin.

Yleisesti ottaen huomion arvoinen muutos on, että massan suunnitteluperusteiden luokittelu kokemusperäiseen ja toiminnalliseen (koskee AB-massoja), poistuu.

Yhteenvedona Pirjo pyysi toimikunnan jäseniä tutustuvan materiaaliin ja ottamaan kantaa oman asiantuntemuksensa piirissä oleviin asioihin. Lisäksi Pirjo pyysi tekemään kommentit suoraan kommenttilomakkeelle (liite 1) ja englanniksi. Vesa pyysi urakoitsijaedustajia ottamaan kantaa OCL-laskentaan erityisesti vähemmän massaa tuottavien asemien osalta. Vesa totesi, että yksittäisnäytetarkastelu toimii, mutta keskiarvotarkastelu ei. Menettely ja arvot sinäl-

Ilmo Hyypä

6.9.2013

lään ovat hyvät. Vesa esitti, että keskiarvotarkastelu koskisi vain asemia, joiden vuosituotanto on vähintään 100 000 t.

Kiviainekset:

Pirjo Kuula totesi, että CEN on julkaissut uudet kiviainestuotestandardit, mutta niitä ei ole julkaistu virallisessa lehdessä, koska ne eivät ole rakennustuoteasetuksen mukaisia.

Suomi on pyytäni standardien julkaisua, mutta komissio on evännyt pyynnön.

Tällä hetkellä on käynnissä työ, jonka tarkoituksena on saattaa kaikki standardit rakennustuoteasetuksen mukaisiksi.

Käynnissä on myös vilkas kommentointi koskien jo julkaistuja standardeja. Kyseenalaista on tullaanko näitä CEN-käytäntöjen vastaisesti annettuja kommentteja ylipäätään käsittelemään.

Tuotannon laadunvalvonnan harmonisoimattoman standardin siirtymäaika päättyy lokakuun lopussa ja se tulee voimaan. Toisaalta standardi jää vaille merkitystä, koska CE-merkintä tulee edelleen tehdä vanhan FPC-standardin mukaisena, koska tuotestandardeissa on viitattu siihen.

Kokonaisuutena tilanne on erittäin sekava, eikä asiaa pystytä enää selittämään alan toimijoille.

Suomen edustaja on menossa aihetta käsittelevän TC:n kokoukseen. Kokouksen tulisi ehdottomasti tuoda selvyuden asioiden etenemisjärjestykseen ja siihen, minkä standardien mukaan jatkossa toimitaan.

Bitumit:

Timo Blomberg totesi, että emulsio- ja liuos-standardit on hyväksytty. Toimialajärjestön ÖKL:n kanssa on sovittu, että SFS:lle esitetään standardien julkaisua viime tingassa eli käytössä marraskuussa, jolloin kansalliset standardit on julkaistava.

Muutokset eivät ole isoja, mutta niillä on vaikutusta Asfalttinormeihin.

Kovat ja multigrade-bitumit on tulossa syksyn aikana formal voteen. Tämä ei tule olemaan ongelma, koska tuotteita ei Suomessa käytetä.

Tiebitumien osalta viisivuotistarkastus käynnistyy syksyllä (todennäköisesti lokakuussa). Todennäköistä on, että standardiluonnos valmistuu ensi vuoden aikana, jonka jälkeen on edessä kommenttikierrokset ja mahdolliset äänestykset.

Kumibitumien osalta vastaava tarkastelu käynnistyy kevään 2014 aikana.

Molempiin edellä mainittuihin on tulossa muutoksia. Erityisesti tämä koskee kumibitumia, jonka vaatimukset ovat siirtymässä entistä enemmän toiminnalliseen suuntaan.

Ilmo Hyypä

6.9.2013

Timo esitti, että standardit otetaan käsittelyyn Asfalttinormitoimikunnassa käsittelyyn alkuvuodesta 2014.

5 **Asfalttimassojen ja kiviaineksen CE-merkintä**

Asfalttimassojen suoritustasoilmoitusmalli puuttuu HEN-helpdeskistä.

Todettiin, että PANK ry:n kotisivuille malli tulisi myös saada, koska sieltä alan toimijat ovat kenties tottuneet etsimään tietoa.

Keskusteltiin ylipäätään suoritustasoilmoituksista ja todettiin, että varsinkin kiviainesten osalta asiassa on vielä paljon sekavuutta liittyen rakennustuoteasetuksen mukanaan tuomiin muutoksiin.

Suoritustasoilmoitusten oikeellisuutta valvoo markkinavalvontaviranomainen Tukes, eikä esimerkiksi sertifiointilaitoksilla ole mahdollisuutta puuttua asiaa muuten kuin ohjeistuksella.

Tehtiin joitain muutoksia suoritustasoilmoitusesimerkkiin (Inspectan malli):

- Muutettiin vedenkestävyysvaatimus (AB-massat) 90 % > 80 %
- Sideainepitoisuus B_{min} 6,0 % > Sideainepitoisuus (ohjearvo) 6,0 %

Lisäksi keskusteltiin siitä, miten tuotteen lisätiedot voitaisiin esittää mallissa. Todettiin, että malliin lisätään ohjelause: *Tuotteesta voi ilmoittaa lisätietoja seuraavasti...*

Matti Järvi totesi, että Tukesin ja ministeriön kanta on, että suoritustasoilmoituksen väliotsikkoja ei saa muuttaa, vaikka se asiaa selventäisikin. Tältä osin tultiinkin siihen tulokseen, että on parempi puhua esimerkistä eikä mallista.

Keskusteltiin koulutusaineistosta ja todettiin, että Pirjon laatima esitys lisätään PANK ry:n kotisivuille.

6 **Asfalttinormit 2011**

Keskusteltiin lyhyesti uusien Asfalttinormien julkaisusta.

Ilmo Hyypä totesi, että sähköisen Asfalttinormin ad hoc -työryhmä kokoontuu puolentoista viikon päästä.

Pirjon näkemys oli, johtuen standardimuutoksista, että uusi Asfalttinormikirja julkaistaisiin aikaisintaan 2015 lopussa.

7 **Muut asiat**

Pirjo Kuula totesi, että häneltä oli kysely mahdollisesta talven 2013/2014 aikana järjestettävästä Asfalttinormeja ja tuotestandardeja koskevasta koulutuksista.

Vesa Laitinen esitti, että tarpeen voisi olla järjestää kaksi erillistä koulutusta, joista toinen keskittyisi asiaa tilaajan ja toinen tuottajan näkökulmasta. Koulutukset voitaisiin järjestää samana päivänä ja mahdollista olisi tietysti myös

Ilmo Hyypä

6.9.2013

järjestää koulutus siten, että kunkin aiheen osalta esitettäisiin aina tilaajan ja tuottajan näkökulma.

Todettiin, että olisi hyvä löytää myös ulkopuolinen puhuja, joka ”haastaisi” normitoimikuntaa normien sisältöön ja käytettävyyteen liittyen.

Sovittiin, että Katri Eskola tekee seuraavaan kokouksen ohjelmarungon. Vesa Laitinen lupasi antaa Kattrille näkemyksiään koulutuksen sisällöstä. Lähtökohta on järjestää koulutus helmi-maaliskuun aikana esimerkiksi 12. tai 13.2.2013.

Pirjo nosti esiin normitoimikunnan web master -asian. Vesa Laitinen totesi, että Laboratoriotuimikunta on saanut Aalto yliopistosta vahvistuksen toimikunnan käytössä olevasta web masterista. Keskusteltiin vielä, olisiko web masterin syytä olla toimikunnan jäsen. Asiaa selvitetään vielä Aalto yliopiston kanssa.

8 Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 29.10.2013 kello 9:00 - 12:00.

Paikkana on Liikennevirasto.

--

Tätä seuraava kokous pidetään alustavasti 12.11.2013 kello 9:00 - 12:00.

Paikkana on Scandic Grand Marina.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Pirjo Kuula päätti kokouksen 11:12.

Vantaa 6.9.2013

Ilmo Hyypä

Tehtävälista

Katri Eskola: Ohjelmarunko Asfalttinormi-/tuotestandardikoulutukseen

Liitteet:

Liite 1: Lausuntokierroksella olevien standardien kommenttilomake

Ilmo Hyypä

6.9.2013

Jakelu:

Asfalttinormitoimikunnan jäsenet
T. Vasama, Uudenmaan ELY-keskus
H. Jämsä, Infra ry
S. Petäjä, Liikennevirasto
A. Sund, Nynas Oy